

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020036
NAZWA
OBSZARU Dolina Widawy

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH020036	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Widawy

1.4. Data opracowania 2004-05	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-08
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 czerwca 2022 r. w spr. soo Dolina Widawy (PLH020036)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r. Powiększenie 12.2012 r. (kompensacja). Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
16.9078

Szerokość geograficzna
51.2123

2.2. Powierzchnia [ha]:

2279.23

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL51	Dolnośląskie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			20.74		G	A	C	A	A
3270			0.58		M	A	C	A	B
6410			0.6		G	D			
6430			10.08		G	B	C	B	B
6440			40.59		G	A	C	C	B
6510			7.58		G	D			
9170			230.69		G	A	C	B	B
9190			0.16		M	D			
91E0			17.16		G	A	C	B	B
91F0			462.79		G	A	C	B	A

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	1130	Aspius aspius			p	1	11000	i	C	G	C	B	C	C
M	1308	Barbastella barbastellus			r				P	DD	C	A	C	B
A	1188	Bombina bombina			p	150	300	i	C	M	C	B	C	B
M	1337	Castor fiber			p	130	240	i	C	G	C	A	C	C
I	1088	Cerambyx cerdo			p	75	75	logs		G	C	A	C	B
F	1149	Cobitis taenia			p	12000	12000	i	C	G	C	A	C	B
I	1086	Cucujus cinnaberinus			p				R	G	C	B	B	B
I	1074	Eriogaster catax			p	200	2000	i	R	G	B	A	C	A
I	6169	Euphydryas maturna			p	1200	5000	i	C	M	B	B	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	15	25	i	C	M	C	A	C	C
I	1060	Lycaena dispar			p	40	100	i	R	M	C	A	C	B
F	1145	Misgurnus fossilis			p				P	DD	C	A	C	B
M	1318	Myotis dasycneme			r				P	DD	C	A	C	A
M	1324	Myotis myotis			r				P	DD	C	A	C	B
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p	1500	1500	i	C	M	D			
I	1084	Osmoderma eremita			p	52	52	logs	R	G	C	A	C	B
I	6179	Phengaris nausithous			p				C	M	C	A	C	B
I	6177	Phengaris teleius			p				R	M	C	A	C	B
F	5339	Rhodeus amarus			p	15000	15000	i	C	G	C	A	C	B
F	6144	Romanogobio albiplanatus			p	40000	40000	i	C	G	C	A	C	B
F	1146	Sabanejewia aurata			p				P	M	C	B	B	B
A	1166	Triturus cristatus			p	50	350	localities	C	M	C	C	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków

- niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.52
N16	49.28
N19	7.12
N06	17.04
N10	10.92
N12	15.12
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar położony jest we wschodniej części Niziny Śląskiej w bezpośredniej bliskości aglomeracji miejskiej Wrocławia. Zajmuje dolinę rzeki Odry na długości blisko 20 km od Rędzina aż po stopień wodny w Brzegu Dolnym, dolinę Widawy od jej ujścia do Odry do miejscowości Szymanów na długości 7 kilometrów (km 0 000 – 7 000) oraz ujściowy odcinek rzeki Bystrzycy o długości około 1 kilometra. Obszar położony jest w Pradolinie Wrocławskiej oraz w południowej części Równiny Oleśnickiej. Pradolina Wrocławska stanowi istotny element w strukturze krajobrazu Dolnego Śląska zarówno ze względu na znaczną powierzchnię, jak i fakt, że podlega cyklicznym wezbraniom. Maksymalny zasięg wylewu pokrywa się z zasięgiem holocenijskich osadów rzecznych, czyli na całej szerokości doliny rzecznej. Pośrednio dowodzi tego mikrorzeźba den pradolin, na którą składa się system starorzeczy, paleomeandrów i odsypów meandrowych, warunkująca też lokalną zmienność pokrywy glebowej, roślinności i zagospodarowania. Dolina Odry jest wypełniona piaskami i mulami rzeczными. Przeważającą część terenu zajmują piaski, żwiry i gliny lodowcowe, uformowane w kilku miejscach w postaci moren czołowych. Odra w granicach Obszaru jest uregulowana i posiada koryto częściowo przekształcone technicznie narzutem kamiennym i ostrogami. W wyniku długiego okresu pomiędzy kolejnymi pracami regulacyjnymi nastąpiła częściowa renaturyzacja brzegów rzeki, co podniosło atrakcyjność krajobrazową terenu. Krajobraz dolnośląskiej pradoliny to mozaika pastwisk, olsów i podmokłych łąg, przeciętna elementami infrastruktury przeciwpowodziowej.

W dolinie Odry i w dolinach jej dopływów występują gleby o charakterze mad oraz płyty gleb mułowych.

W dolinach Odry i Widawy pierwszy użytkowy poziom wodonośny – poziom czwartorzędowy nie ma izolacji od powierzchni terenu. Poza tymi dolinami izolacja ta jest zwykle całkowita. Pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje w dolinie Odry i jej dopływów na głębokości od 1 do 5 m i ulega silnym wahaniom sezonowym.

W obszarze dominują lasy liściaste, które zajmują prawie 75 % jego powierzchni. Pozostałą część stanowią

wody śródlądowe i mozaikowe tereny rolno-łąkowe. Krajobraz typowy jest dla uregulowanych dolin rzecznych niżu polskiego, jednak w przypadku Widawy, niektóre z jej fragmentów wskutek braku regularnej konserwacji przybierają charakter zbliżony do naturalnego.

Najważniejsze walory przyrodnicze obszaru związane są z międzywalem – zarówno na terenie doliny Widawy, jak i Odry. Mimo położenia na granicy dużej aglomeracji miejskiej oraz pomimo przeprowadzanych w przeszłości prac regulacyjnych na obu wchodzących w jego skład rzekach, Obszar posiada cały szereg wartości przyrodniczych świadczących o dużych zdolnościach regeneracyjnych środowiska przyrodniczego.

4.2. Jakość i znaczenie

Głównymi walorami przyrodniczymi obszaru są ekosystemy związane z dolinami rzecznyymi. Pomimo, iż zarówno rzeka Odra, jak i Widawa na przestrzeni lat poddawane były regulacji i innym pracom związanym z szeroko pojętym utrzymaniem wód, to jednak występujące tu siedliska przyrodnicze i zróżnicowane ekosystemy wodne i lądowe cechuje wysoki stopień naturalności. Na uwagę zasługuje zwłaszcza wpływ procesów aluwialnych wpływający na funkcjonowanie i współistnienie wielu typów siedlisk przyrodniczych. Z naturalnymi i półnaturalnymi siedliskami związana jest także bogata fauna rzadkich i zagrożonych bezkręgowców, a także ryb, płazów i ssaków.

W granicach obszaru wyróżniono 10 siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących w sumie ponad 40% jego powierzchni. Największą powierzchnię zajmują łąkowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe. Łęgi tego typu niemal zawsze są elementem mozaiki siedliskowej dolin rzecznych, w skład której wchodzi także łągi wierzbowo-topolowe (*91E0), łąki zalewowe (6440) i ziołorośla nadrzeczne (6430).

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion* i *Potamion* – 3150
W obszarze siedlisko występuje w formie podtypu eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne 3150–2. Siedlisko to jest głównie reprezentowane przez stosunkowo dobrze zachowane liczne starorzecza rzek Odry i Widawy. W przeważającej części starorzeczy obserwowane są dobrze rozwinięte zbiorowiska nymfeidów. Część starorzeczy jest odcięta od wód płynących i stanowi obecnie płytkie zbiorniki wodne (często okresowe) zależne od wód podsiąkowych lub opadowych. W zbiornikach tych obserwowany jest sukcesywny proces eutrofizacji i łądowacenia, jednakże ze względu na fakt, iż zbiorniki te zlokalizowane są w obrębie terenów leśnych gdzie dostęp światła słonecznego jest ograniczony, proces eutrofizacji nie jest przyspieszony i polega głównie na wypłycaaniu zbiorników wskutek gromadzenia się materii organicznej. Roślinność wodna starorzeczy w Obszarze reprezentowana jest między innymi przez takie gatunki jak rzęsa drobna *Lemna minor*, salwinia pływająca *Salvinia natans*, grążel żółty *Nuphar lutea*, grzybień białe *Nymphaea alba*, grzybieńczyk wodny *Limnanthemum nymphoides*, osoka aloesowata *Stratiotes aloides*.

Stopień reprezentatywności doskonały (ocena A) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone. Siedlisko występuje regularnie w całym obszarze.

Największe powierzchniowo siedliska to starorzecze Odry znajdujące się na zawału, objęte ochroną w formie użytku ekologicznego „Łacha Farna”.

Względna powierzchnia siedliska 3150 w obszarze została określona w przedziale C: $2\% \geq p > 0\%$ tj. jako znacząca.

Płaty siedliska 3150, ze względu na regularne występowanie warunków do jego tworzenia i powierzchnię płatów, zróżnicowanie biologiczne zbiorowisk roślinnych oraz właściwości fizyko-chemiczne wody, mają doskonały stan zachowania (ocena A).

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska 3150 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość A – doskonała.

Zalewane muliste brzegi rzek – 3270

Siedlisko wykształcające się okresowo w strefach brzegowych rzek charakteryzujących się zmiennym poziomem wód. Siedlisko powstaje wskutek obniżenia poziomu wody i odkrycia nie porośniętego roślinnością podłoża (dna lub skarpy koryta). Na odkrytą powierzchnię wkraczają gatunki pionierskie, często jednoroczne, tworząc zbiorowisko namulne zaliczane do zbiorowiska *Chenopodion fluvatile*, *Bidention tripartitae* p. p., *Elatino* – *Eleocharition ovatae* p. p. Zbiorowisko to jest krótkotrwałe i zależy od długości utrzymywania się niskiego stanu wód w rzece, jednakże może się odtwarzać każdego roku, często w innych miejscach. Często ustępuje również w wyniku wyjąłowania ubożego podłoża w kolejnych sezonach. Siedlisko może tworzyć się także na terenach zalanych wskutek powodzi.

W obszarze siedlisko powstaje regularnie prawie wyłącznie w strefie brzegowej rzeki Widawy i nielicznie i wyjątkowo w okresach bardzo niskich poziomów wód w korycie Odry np. przy ujściach rzek Ława i Trzciana. Stopień reprezentatywności doskonały (ocena A) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone. Siedlisko występuje głównie w bardzo wąskim pasie w strefie brzegowej koryt Widawy i Odry. Największe płaty wykształcają się na odsypiskach w korycie Widawy. Względna powierzchnia siedliska 3270 w obszarze została określona w przedziale C: $2\% \geq p > 0\%$ tj. jako znacząca.

Płaty siedliska 3270, ze względu na regularne występowanie warunków do jego tworzenia i powierzchnię płatów, stopień pokrycia przez gatunki charakterystyczne oraz stopień pokrycia przez roślinność zielną i brak gatunków obcych, mają doskonały stan zachowania (ocena A).

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska 3270 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość B – dobra. Na niższą w stosunku do oceny reprezentatywności i stanu zachowania ocenę miała wpływ głównie ocena względnej powierzchni w Obszarze, co wynika z niewielkiego udziału tego siedliska w obrębie koryta Odry i brak siedliska w korycie Bystrzycy.

Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne – 6430

Siedlisko w Obszarze występuje w formie podtypu niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe (6430-3). W ramach podtypu w Obszarze można wyróżnić występowanie dwóch odmian ziołorośli: w strefie przybrzeżnej Odry - halofilne ziołorośla okrajkowe, wyróżniające się występowaniem dzięgla litwora nadbrzeżnego *Angelica archangelica*, natomiast wzdłuż brzegów Widawy i Bystrzycy występują okrajkowe zbiorowiska welonowe, towarzyszące łęgom i zaroślom wierzbowym z zespołem między innymi kianianki europejskiej i kielisznika zaroślowego *Cuscuta-Calystegietum sepium*. Wśród roślin reprezentatywnych w siedlisku wyróżnić można takie gatunki jak kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, kianianka pospolita *Cuscuta europaea*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, przytulia czepna *Galium aparine*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, psianka słodkogorz *Solanum dulcamara*, dzięgiel litwor nadbrzeżny *Angelica archangelica* subsp. *litoralis*, starzec nadrzeczny, wierzbownica kosmata *Epilobium hirsutum*.

Siedlisko występuje w mozaice wspólnie z łęgami nadrzeczными i zaroślami wierzbowymi. W niektórych częściach siedlisko z niewielkim udziałem gatunków obcych np. kolczurki klapowanej *Echinocystis lobata*, jednakże nie stanowią one zagrożenia dla stanu siedliska.

Stopień reprezentatywności dobry (ocena B) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone. Siedlisko występuje głównie w bardzo wąskim pasie w strefie brzegowej koryt Widawy i Odry. Największe płaty wykształcają się na odsypiskach w korycie Widawy i Bystrzycy.

Względna powierzchnia siedliska 6430 w obszarze została określona w przedziale C: $2\% \geq p > 0\%$ tj. jako znacząca.

Płaty siedliska 6430, ze względu na regularne występowanie, zróżnicowanie odmian siedliska oraz brak gatunków obcych, mają dobry stan zachowania (ocena B). Wpływ na niższą ocenę ma fakt jednorodności siedlisk pod kątem gatunkowym i częsta dominacja w siedlisku gatunków nitrofilnych np. pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica* oraz roślinności szuwarowej z przeważającym udziałem mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea* L.. Ponadto na ocenę wpływa mała powierzchnia poszczególnych płatów.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska 6430 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość B – dobra.

Łąki selernicowe – 6440 są najliczniej reprezentowanym w Obszarze siedliskiem łąkowym. Największy płat siedliska występuje w pasie na prawym brzegu Odry na wysokości Lasu Lesickiego. Mniejsze płaty siedliska występują w strefie zalewów Widawy i Odry.

Łąki selernicowe w obszarze identyfikowane były do siedliska przyrodniczego głównie na podstawie obecności dwóch gatunków charakterystycznych - selernicy żyłkowej *Cnidium dubium* i czosnku kątownego *Alium angulosum*. Do pozostałych roślin stwierdzonych w siedlisku, a reprezentatywnych dla tego typu łąk, jak i łąk zmiennowilgotnych, zaliczyć należy, m.in. krwiściąg lekarski *Sanquisorba officinalis*, olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia*, czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis*, sierpik barwierski *Serratula tinctoria*, bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*. Ważną cechą, poza gatunkami charakterystycznymi, decydującą o klasyfikacji łąk do siedliska 6440, było położenie w strefie bezpośrednich zalewów wodami powierzchniowymi, jak również obecność na powierzchni procesów aluwialnych.

Stopień reprezentatywności doskonały (ocena A) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone z licznymi gatunkami reprezentatywnymi. Siedlisko występuje

regularnie w całym obszarze. Największe powierzchniowo siedlisko występuje w strefie zalewu Odry na prawym brzegu rzeki na wysokości Lasu Lesickiego.

Względna powierzchnia siedliska 6440 w obszarze została określona w przedziale C: $2\% \geq p > 0\%$ tj. jako znacząca.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska 6440 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość B – dobra.

Na obniżenie oceny wpływ ma zły stan zachowania większości płatów.

Grąd środkowoeuropejski – 9170 jest drugim co do zajmowanej powierzchni siedliskiem przyrodniczym występującym w Obszarze. Obejmuje fitocenozy wielogatunkowych lasów liściastych z dominacją dębu i w niektórych fragmentach lipy i grabu na siedliskach o różnym stopniu uwilgotnienia i żyzności. Część płatów znajduje się w zasięgu zalewu wód wezbraniowych rzeki Odry. Płaty występujące w międzywalu Odry wykształciły się na wywyższeniach terenu powstałych bądź w sposób naturalny z nanosów materiału dennego, bądź w sposób sztuczny na usypiskach gruntu powstałych w wyniku prowadzonej w XVIII i XIX wieku regulacji rzeki Odry. Płaty te należy zakwalifikować do najżyźniejszych wilgotnych grądów niskich. Grądy rosnące w międzywalu tworzą kompleksy o charakterze mozaikowym ze zbiorowiskami łągu dębowo-wiązowo-jesionowego, zajmując wobec nich siedliska bardziej suche na lokalnych wyniesieniach terenu. W typowej postaci siedlisko 9170-1 tworzą lasy grabowo-lipowo-dębowe, w których w przeważającej większości dominuje dąb. Domieszkę stanowią takie gatunki jak klon zwyczajny, klon polny (szczególnie częsty na Dolnym Śląsku w bardziej wilgotnych postaciach grądów), jawor bądź jesion. W runie występują gatunki typowe dla grądu lecz również typowe dla siedlisk żyznych w tym głównie geofity tworzące kwiatny aspekt wczesnowiosenny np. ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna* Huds., złoć żółta *Gagea lutea*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa* L. oraz chronione konwalia majowa *Convallaria majalis*. Siedlisko występuje w rozproszeniu na terenie całego SOO Dolina Widawy. Łączna powierzchnia grądu środkowoeuropejskiego w tym obszarze szacowana jest na około 214 ha.

Stopień reprezentatywności doskonały (ocena A) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone. Siedlisko występuje nie tylko na zawalu czyli na obrzeżach dolin rzecznych w głównym obszarze występowania siedliska, lecz również w formie wilgotnej w strefie zalewów Odry.

Względna powierzchnia siedliska 9170 w obszarze została określona w przedziale C: $2\% \geq p > 0\%$ tj. jako znacząca. Płaty siedliska 9170 mają dobry stan zachowania (ocena B) – siedlisko na większości powierzchni jest dobrze wykształcone z właściwą strukturą przestrzenną i pionową. W niektórych fragmentach siedlisko z widoczną dominacją jednego gatunku lub zbyt niskim udziałem lipy i grabu oraz zbyt małym udziałem martwego drewna.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska 9170 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość B – dobra. Na ocenę tą miała wpływ głównie ocena stanu zachowania oraz ogólnej powierzchni.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe - *91E0

W Polsce ten typ siedlisk przyrodniczego obejmuje kilka różniących się podtypów, rozwijających się na terenach regularnie zalewanych wodami rzeczными oraz o wysokim poziomie wód gruntowych. Spośród nich w dolinie Odry dominują nadbrzeżne lasy o charakterze łągów wierzbowych (typ siedliska 91E0-1) oraz łągów topolowych (typ siedliska 91E0-2).

W Obszarze płaty siedliska to łągi wierzbowe - budowane w przeważającej większości przez drzewiaste wierzby - stanowiące wąskie pasy położone przy samej krawędzi koryt rzek. Łęgi topolowe i topolowo-wierzbowe występują w Obszarze sporadycznie (2 płaty) w terasach zalewowych Widawy i Bystrzycy. Najlepiej zachowany płat o największej powierzchni, stanowiący mozaikę łągu, ziołorośli nadrzecznych ze zbiorowiskami welonowymi znajduje się nad Bystrzycą. Oba podtypy siedliska występujące w Obszarze mają charakter drzewostanu z dużym udziałem roślinności zielnej w tym zbiorowisk ziołoroślowych reprezentowanych przez dziki chmiel *Humulus lupulus*, arcydzięgiel litwor *Angelica archangelica* subsp. *litoralis* oraz wysokie byliny dwuliścienne takie jak m.in. pokrzywa *Urtica dioica* i mozga trzcinowata *Phalaris arundinacea* L..

W granicach Obszaru siedlisko występuje na powierzchni ponad 20 ha (0,8% powierzchni obszaru).

Stopień reprezentatywności dobry (ocena B) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone, jednakże występuje w formie izolowanych od siebie płatów o niewielkiej powierzchni. Siedlisko występuje głównie w bardzo wąskim pasie w strefie brzegowej koryt Odry,

Widawy i Bystrzycy. Jedyne większe płaty wykształciły się na nielicznych odsypiskach w korytach Widawy i Bystrzycy. Część płatów łęgów rozwinęła się na wyspach w północnej części Obszaru, nieco powyżej stopnia wodnego Brzeg Dolny.

Względna powierzchnia siedliska *91E0 w obszarze została określona w przedziale C: $2 \% \geq p > 0 \%$ tj. jako znacząca.

Płaty siedliska *91E0 mają dobry stan zachowania (ocena B) – siedlisko w ponad połowie płatów jest dobrze wykształcone z właściwą strukturą przestrzenną i pionową. Część płatów znajduje się w fazie regeneracyjnej z dużym udziałem krzaczastych form wierzb. W niektórych fragmentach (głównie w korycie Odry) siedlisko z silnym zahamowaniem procesu wykształcenia właściwej formy z udziałem drzewiastych form wierzb wskutek żerowania bobrów.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska *91E0 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość B – dobra. Na ocenę tą miała wpływ głównie ocena stanu zachowania oraz reprezentatywność w Obszarze.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 91F0.

Najważniejsze – zarówno pod względem powierzchni, jak i reprezentatywności siedlisko w Obszarze.

Siedlisko w obszarze występuje w formie podtypu - łęg wiązowo-jesionowy typowy - 91F0-1.

Charakterystyczne zbiorowisko leśne krajobrazów roślinnych dolin dużych rzek nizinnych. Pierwotnie ten typ siedliska przyrodniczego był spotykany na terasach akumulacyjnych rzek w strefie zalewów epizodycznych.

Gleby zajmowane przez łęgi wiązowo-jesionowe są jednymi z najbardziej żyznych, o różnym poziomie oglejenia. Pierwotnie siedlisko to występowało na obszarze Polski niżowej (sporadycznie również na wyżynach i pogórzu), jednak w wyniku regulacji rzek, melioracji bądź odlesienia i zamiany terenów na grunty rolne zachowały się one jedynie fragmentarycznie. Wskutek zmniejszenia powierzchni terenów zalewowych przez obwałowania przeciwpowodziowe, na zawału nastąpił proces tzw. grądowienia łęgów i powstania mozaikowych kompleksów siedlisk leśnych o charakterze grądowym, w wyżej położonych miejscach oraz zdegradowanych siedlisk łęgowych w obniżeniach terenu, o wysokim i zmiennym poziomie wód gruntowych. Zachowanie łęgów dębowo-wiązowo-jesionowych wymaga okresowych (nie corocznych) wylewów wód wezbraniowych.

Siedlisko występuje w formie dużych kompleksów leśnych głównie w międzywalu Widawy, Odry i Bystrzycy.

Siedlisko to zajmuje powierzchnię 475 ha, co stanowi ok. 21 % całkowitej powierzchni obszaru.

Zdecydowana większość płatów siedliska 91F0 jest na badanym terenie dobrze wykształconych, charakteryzujących się dużym udziałem podszytu i roślin wskaźnikowych runa. Siedlisko tworzą bujne lasy liściaste, w których drzewostanie dominują gatunki charakterystyczne dla łęgów wiązowo-jesionowych: wiąz polny, grusza pospolita i jabłoń. Ponadto występują też takie gatunki jak m.in. dąb szypułkowy, jesion wyniosły, olcha czarna, topola biała, topola czarna czy wiąz szypułkowy. Warstwa krzewów jest bogata i tworzona przez głogi: jedno- i dwuszyjkowy, kalinę koralową, trzmielinę pospolitą i derenia świdwę. Runo jest bogate, wręcz ziołoroślowe, z wieloma gatunkami geofitów wiosennych oraz wysokich bylin, z licznymi gatunkami roślin chronionych (m.in. kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine* (L.) Crantz czy śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis* L.). Częstym elementem warstwy runa w łęgach wiązowo-jesionowych są nitrofilne byliny. W dużych fragmentach siedlisko charakteryzuje się zbyt dużym udziałem dębu i zbyt niskim udziałem wiązu i jesionu. Siedlisko w niektórych miejscach wykazuje przejawy procesu grądowienia, z przeważającym udziałem graba. W runie pojawiają się pojedynczo inwazyjne gatunki obce – głównie niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*.

Stopień reprezentatywności doskonały (ocena A) - siedlisko występuje w obszarze w pełni potencjalnych możliwości rozwoju i jest typowo wykształcone. Siedlisko występuje w głównym obszarze występowania siedliska jakim jest dolina Odry.

Względna powierzchnia siedliska 91F0 w obszarze została określona w przedziale C: $2 \% \geq p > 0 \%$ tj. jako znacząca.

Płaty siedliska 91F0 mają dobry stan zachowania (ocena B) – siedlisko na większości powierzchni jest dobrze wykształcone z właściwą strukturą przestrzenną i pionową. W niektórych fragmentach siedlisko z widocznym procesem grądowienia i zbyt małym udziałem martwego drewna.

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową ww. kryteriów i dla siedliska 91F0 w obszarze Dolina Widawy przyjmuje wartość A – doskonała. Na ocenę tą miała wpływ głównie ocena reprezentatywności.

Dzięki niskiemu stopniowi zagospodarowania i stosunkowo niewielkiej penetracji Obszaru przez człowieka, znajdują się tu siedliska aż 22 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Liczba ta jest na

Dolnym Śląsku właściwa obszarom o wielokrotnie większych powierzchniach i tradycyjnie uznawanym za bardziej wartościowe przyrodniczo, jak np. Góry i Pogórze Kaczawskie czy Łęgi Odrzańskie, co świadczy o bardzo wysokim znaczeniu doliny Widawy dla ochrony różnorodności biologicznej w całym regionie. Obszar jest najistotniejszy z punktu widzenia ochrony bezkręgowców. Dotychczas potwierdzono występowanie tutaj 9 gatunków wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Do kluczowych należy zaliczyć występowanie jednej z dwóch największych w Polsce populacji przeplatki maturny *Euphydryas maturna* i jednej z najliczniejszych w kraju populacji barczatki kataks *Eriogaster catax* oraz bardzo liczne występowanie kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* i pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*. Badania prowadzone w roku 2011 (dane npbl. M. Matraj, R. Ruta.) wykazały obecność w obszarze zgniotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus*. Ponadto występują tu liczne populacje bobra *Castor fiber*, wydry *Lutra lutra*, kumaka nizinnego *Bombina bombina* i traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*. Obszar jest także ważny dla ochrony nietoperzy związanych ze środowiskiem leśnym takich jak: mopek *Barbastella barbastellus*, nocek duży *Myotis myotis*, nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*. W nurcie Odry i Widawy w granicach obszaru występuje sześć gatunków ryb z Załącznika II: boleń *Aspius aspius*, kielb białopłetwy *Romanogobio alpinus*, różanka *Rhodeus sericeus*, koza *Cobitis taenia*, piskorz *Misgurnus fossilis* oraz koza złotawa *Sabanajewia aurata*. Na pojedynczych stanowiskach notowano także motyle – czerwonończyka nieparka *Lycaena dispar*, modraszka *Phengaris nausithous* oraz modraszka telejus *Phengaris teleius*. Prowadzone na potrzeby planu zadań ochronnych badania wykazały w Obszarze trzeplę zieloną *Ophiogomphus cecilia*, bardzo licznie występującą nad brzegami Widawy i Bystrzycy.

Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* – 1037

Populacja skupiona przy korycie rzeki Widawy lecz możliwe występowanie przy korycie Odry w miejscach z piaszczystym dnem i nie umocnioną linią brzegową w północnej części Obszaru.

Minimalna liczebność populacji szacowana na 1500 osobników. Biorąc pod uwagę, iż jest to gatunek pospolity i szeroko rozpowszechniony w Polsce populacja jest nieistotna w skali kraju – ocena D.

Czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar* – 1060

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie na wilgotnych łąkach lub terenach otwartych porastanych przez rośliny pokarmowe (różne gatunki szczawiu – *Rumex* sp.) i zlokalizowanych w sąsiedztwie oczek wodnych, starorzeczy, rowów - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 40-100 osobników, co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (skupiska roślin żywicielskich z rodzaju *Rumex* sp. obecność rowów, zbiorników wodnych i roślin pokarmowych),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Barczatka kataks *Eriogaster catax* - 1074

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego Obszaru, głównie w zaroślach tarninowych wzdłuż Odry, zakrzywieniach śródpolnych, strefach okrajowych drzewostanów oraz z obrębie terenu otwartego przy kopalni piasku w Paniowicach - ocena ogólna A, w tym:

Populacja: średnio 30 gąsienic na 100 m² zakrzewień tarniny, szacunkowo 200 – 2000 osobników, co stanowi do 10% populacji krajowej – ocena B (przedział $15\% \geq p > 2\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (nasłonecznione zakrzewienia tarninowe),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* – 1084

Populacja rozmieszczona na terenie całego Obszaru; w całym Obszarze znajdują się siedliska gatunku w postaci starych nasłonecznionych dziuplastych drzew liściastych z próchnowiskami - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: gatunek stwierdzony w ośmiu lokalizacjach, liczebność 100-500 osobników, co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (pojedyncze stare drzewa dziuplaste),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* – 1086

Populacja stwierdzona na jedynym stanowisku w Obszarze, w Lesie Rędzińskim; powierzchnię siedliska oceniono na 7,5 ha (M. Matraj, 2011). W całym Obszarze znajdują się potencjalne siedliska gatunku w postaci leżących kłód martwego drewna - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: gatunek stwierdzony w jednej lokalizacji, liczebność - do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (umiarkowana ilość kłód martwego drewna),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena B.

Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo* – 1088

Populacje rozmieszczone na terenie całego Obszaru, w formie skupisk (szpalerów, grup) lub pojedynczych drzew. Najliczniejsze populacje (kilkanaście do kilkudziesięciu zasiedlonych drzew) występują w parku przypałacowym w Świnarach oraz w Lesie Rędzińskim, pozostałe populacje występują w pojedynczych drzewach - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: gatunek stwierdzony w ponad dwudziestu pięciu lokalizacjach, liczebność 200-2500 osobników, co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (pojedyncze stare dęby lub grupy dębów rosnące w terenie otwartym),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Przeplatka maturna *Euphydryas maturna* – 6169

Ze względu na występowanie drzewostanów z udziałem jesionu – gatunku drzewa żywicielskiego dla gąsienic przeplatki maturny, Obszar jest miejscem dość liczego występowania tego motyla. Ze względu jednak na fragmentaryczne występowanie zwartych drzewostanów z udziałem jesionu, występowanie przeplatki jest nieregularne. Jednakże drzewostany z udziałem kęp jesionu występują (choć fragmentarycznie) w obrębie całego Obszaru, dlatego też zachowana jest łączność poszczególnymi populacjami tego gatunku.

Występowanie przeplatki maturny stwierdzono w ponad dwudziestu lokalizacjach.

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie w drzewostanach ze znaczącym udziałem jesionu przylegających do terenów otwartych - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 40-60 osobników na 100 m transektu, szacunkowo 1200 – 5000 osobników co stanowi około 10% populacji krajowej – ocena B (przedział $15\% \geq p > 2\%$);

Stan zachowania: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (drzewostany z udziałem jesionu w różnych grupach wiekowych, jednakże z tendencją spadkową udziału jesionu),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Modraszek telejus *Phengaris teleius* – 6177

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie na łąkach selernicowych i zmiennowilgotnych z udziałem krwiściagu lekarskiego, w pasach regularnie wykaszanych wałów przeciwpowodziowych porastanych przez roślinę żywicielską - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (duże skupiska rośliny żywicielskiej na łąkach użytkowanych kośnie oraz regularnie wykaszanych wałach przeciwpowodziowych i występowanie mrowisk),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Modraszek nausitous Phengaris nausithous – 6179

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie na łąkach selernicowych i zmiennowilgotnych z udziałem krwiściagu lekarskiego, w pasach regularnie wykaszanych wałów przeciwpowodziowych porastanych przez roślinę żywicielską - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (duże skupiska rośliny żywicielskiej na łąkach użytkowanych kośnie oraz regularnie wykaszanych wałach przeciwpowodziowych i występowanie mrowisk),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Drugą istotną grupą zwierząt występującą w obszarze i reprezentowaną przez 6 gatunków są ryby.

Największe zasoby kielbia białopłetwego, różanki, bolenia i kozy w granicach obszaru są w Odrze, przy czym dla kielbia białopłetwego pozostałe wody obszaru nie mają żadnego znaczenia. Pozostałe gatunki mają podobne zagęszczenia w Odrze i w Widawie, toteż znaczenie obu rzek dla ich zasobów jest proporcjonalne do powierzchni wód w obszarze. Wody Widawy nie przedstawiają dogodnych warunków dla dorosłych osobników bolenia – brak odpowiednich tarlisk. Można z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, że populacja bolenia żyje w Odrze, a do dolnego biegu Widawy wpływają młode bolenie na żerowiska. Pozostałe ciek i wody obszaru w jego granicach praktycznie nie mają znaczenia dla populacji ww. czterech gatunków (M. Błachuta 2012). Piskorz występuje w starorzeczach zlokalizowanych w sąsiedztwie kopalni piasku Paniowice (P. Jarzębowski 2012).

Kiełb białopłetwy Romanogobio albipinnatus – 6144

Populacje rozmieszczone na terenie całego obszaru w wodach Odry - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 40000 co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie,

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Boleń Aspius aspius - 1130

Populacje rozmieszczone na terenie całego obszaru w wodach Odry i ujściowym biegu Widawy.

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 11000 co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie, jednakże część miejsc rozrodu nie przedstawia optymalnych warunków dla rozwoju populacji (cały - oprócz ujściowego – odcinek Widawy),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Różanka Rhodeus amarus – 5339

Populacje rozmieszczone na terenie całego obszaru w wodach Odry - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 15000 co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (występowanie małży),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Piskorz Misgurnus fossilis – 1145

Populacja występuje jedynie w starorzeczach.

Ocena ogólna B, w tym:

Liczebność populacji nieoceniona.

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie,

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Koza *Cobitis taenia* - 1149

Populacje rozmieszczone na terenie całego obszaru w wodach Odry i Widawy.

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 12000 co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);.

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie,

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Koza złotawa *Sabanejewia aurata* - 1146

W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie potwierdzono występowania w obszarze kozy złotawej mimo bardzo dobrych warunków siedliskowych dla tego gatunku w Widawie na co najmniej połowie długości odcinka rzeki w obszarze. Ze względu na niską wykrywalność gatunku, niewielką reprezentatywność w Obszarze oraz fakt, iż jest to gatunek rzadki, wskazane są dalsze, bardziej szczegółowe prace inwentaryzacyjne, w celu potwierdzenia lub nie występowania kozy złotawej w Obszarze.

Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* – 1166

Populacje rozmieszczone na terenie całego Obszaru (śródlądne oczka wodne, rozlewiska cieków, stawy wśród łąk). - ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 50-350 osobników co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);.

Stan zachowania: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane

- większa część miejsc rozrodu nie przedstawia optymalnych warunków dla rozwoju populacji, a w krótkiej perspektywie czasu może ulec całkowitej degradacji,

możliwość odtworzenia: możliwe przy średnim nakładzie środków

Izolacja: ocena C.

Kumak nizinny *Bombina bombina* – 1188

Populacje rozmieszczone na terenie całego Obszaru (śródlądne oczka wodne, rozlewiska cieków, stawy wśród łąk). - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 150-300 osobników co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);.

Stan zachowania: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie, jednakże część miejsc rozrodu nie przedstawia optymalnych warunków dla rozwoju populacji, a w krótkiej perspektywie czasu może ulec degradacji,

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Ze względu na obecność dużej rzeki nizinnej oraz rozbudowanej sieci cieków i starorzeczy otoczonych zwartymi kompleksami leśnymi Obszar stanowi ważne miejsce występowania (żerowania) nietoperzy. W Obszarze nie są zlokalizowane zimowiska oraz kolonie rozrodcze nietoperzy będących przedmiotami ochrony Obszaru. Cieki wodne stanowią również istotne korytarze migracyjne dla tej grupy zwierząt.

Mopek *Barbastella barbastellus* - 1308

Populacja wykorzystująca prawie cały Obszar - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: liczebność trudna do oceny, natomiast biorąc pod uwagę rozległość obszaru i lokalizację głównie w obrębie dużych kompleksów leśnych wzdłuż dolin rzecznych Obszar wykorzystywany jest przez co najmniej 1% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$);.

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (duże kompleksy leśne z drzewostanami dogodnymi dla żerowania gatunku),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme* - 1318

Populacja wykorzystująca prawie cały Obszar, koncentrująca się wzdłuż koryt rzecznych i przybrzeżnej

strefy lasu - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: liczebność trudna do oceny, natomiast biorąc pod uwagę rozległość obszaru i lokalizację głównie w obrębie dolin rzecznych Obszar wykorzystywany jest przez co najmniej 1% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$).

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (dolina dużej rzeki nizinnej, liczne starorzecza, i zbiorniki wodne stanowią dogodne żerowiska gatunku),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Nocek duży *Myotis myotis* - 1324

Populacja wykorzystująca prawie cały Obszar - ocena ogólna B, w tym:

Populacja: liczebność trudna do oceny, natomiast biorąc pod uwagę rozległość obszaru i lokalizację głównie w obrębie dużych kompleksów leśnych wzdłuż dolin rzecznych Obszar wykorzystywany jest przez co najmniej 1% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$).

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (duże kompleksy leśne z drzewostanami dogodnymi dla żerowania gatunku),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Bóbr *Castor fiber* – 1337

Populacja osiadła wykorzystująca prawie cały Obszar, koncentrująca się wzdłuż koryt rzecznych i w obrębie starorzeczy oraz populacja migrująca wykorzystująca obszar jako miejsce przystankowe w trakcie dyspersji.

Populacja: min. 130-240 osobników co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$).

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (obecność cieków wodnych z wysokimi brzegami, liczne starorzecza oraz obecność drzew stanowiących bazę pokarmową zapewniających dogodne warunki bytowania i rozrodu gatunku),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

Wydra *Lutra lutra* – 1355

Populacja osiadła wykorzystująca prawie cały Obszar, koncentrująca się wzdłuż koryt rzecznych i w obrębie starorzeczy oraz populacja migrująca wykorzystująca obszar jako miejsce przystankowe w trakcie dyspersji.

Populacja: min. 15-25 osobników, co stanowi do 2% populacji krajowej – ocena C (przedział $2\% \geq p > 0\%$).

Stan zachowania: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie (obecność zasobnych w ryby cieków wodnych i licznych starorzeczy z zadrzewionymi skarpami zapewniające dogodne warunki bytowania i rozrodu gatunku),

możliwość odtworzenia: nie oceniano,

Izolacja: ocena C.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	A10.01		i
H	J02.03.01		i

M	K02.03		i
M	A02.03		i
M	I01		b
M	K02.02		i
H	K02		i
M	D01.01		i
H	B02.02		i
M	M01.02		o
M	G05.06		i
M	A03		b
L	I02		i
H	A03.03		i
H	M02.01		i
M	B03		i
M	B02.04		i
M	A03.01		i
M	D02.02		i
L	D01.03		i
M	K04.03		b

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Anioł-Kwiatkowska J. 1992. Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Wrocław. Woj. Konserwator Przyrody we Wrocławiu. Msc. 2. Błachuta J. 2011 Raport z inwentaryzacji gatunków ryb z Załącznika II i IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG w międzywalu Odry na odcinku Raków - Brzeg Dolny 3. Drapella-Hermansdorfer A., Lorenc M., Masztalski R., Świerkosz K., Wojtyszyn B. 1997. Wrocławska Odra - nurt życiodajny i śmiertelny. Rocznik Wrocławski. 4: 37-80. 4. Jankowski W. (red.). 2001. Inwentaryzacja przyrodnicza i waloryzacja pól

irygacyjnych we Wrocławiu - część północna. Fulica - Jankowski Wojciech., Wrocław. Msc. 5. Jankowski W., Dunajski A., Paszkiewicz R., Żurawek R. 1998. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Widawy. Fulica Jankowski Wojciech. Wrocław. Msc. 6. Jaśkiewicz M. 2004. Inwentaryzacja ornitologiczna ujścia Widawy. Msc. 7. Kotusz J. 0000 Dane niepublikowane (unpublished data). 8. Krukowski M., Świerkosz K. 2000. Biototypenkarten: C19 - Wrocław, nordwest; C20 - Uraz [in:] G. Rast, P. Obrdlik, P. Nieznański [eds.] Oder-Auen-Atlas. Umweltstiftung Deutschland, Auen Institut, Rastatt. 9. Lontkowski J., Okulewicz J., Drazny T. 1988. Ptaki (Non Passeriformes) pół irygacyjnych i terenów sąsiednich w północno-zachodniej części Wrocławia. Ptaki Śląska. 6: 43-96. 10. Malkiewicz A. 2004. Dane niepublikowane (unpublished data). 11. Milewski A. 1998. Rozmieszczenie i liczebność dzięciołów (Picinae) we Wrocławiu. Muzeum Przyrodniczym Uniwersytetu Wrocławskiego. Msc. 12. Mrowiec R. 1999. Występowanie płazów na wybranych terenach prawobrzeżnej Odry, leżących w granicach miasta Wrocławia. Zakład Zoologii Kręgowców Instytutu Zoologicznego UWr., Msc. 13. Ostyński M. 1999. Gady prawobrzeżnej Odry na terenie miasta Wrocławia. Zakład Zoologii Kręgowców Instytutu Zoologicznego UWr., Msc. 14. Pielech R. 2011 Ekspertyza dotycząca zniszczenia siedliska 91E0 oraz siedlisk łąkowych w obszarze PLH020036 Dolina Widawy w wyniku przebudowy koryta Odry w ramach modyfikacji Wrocławskiego Węzła Wodnego 15. Pielech R. 2011 Raport z inwentaryzacji chronionych typów siedlisk przyrodniczych w międzywalu Odry na odcinku Raków - Brzeg Dolny 16. Rast G., Obrdlik P., Nieznański P. (red.). 2000. Atlas zalewowych obszarów Odry. WWF-Deutschland, WWF-Auen-Institut. 17. Słychan M. 1996. Ptaki pół irygacyjnych Wrocławia. Ptaki Śląska. 11: 133-150. 18. Świerkosz K. 2001. Nature 2000 areas in Odra valley - preliminary report. [in:] Atlas Obszarów Zalewowych Odry (CD-ROM). Laboratory of Nature Protect. and Lands. Ecol.- Lowersilesian Sustainable Development Foundation. 19. Świerkosz K. 2002. Korytarz ekologiczny doliny Odry jako modelowy przykład wdrażania koncepcji Natura 2000 z uwzględnieniem jej aspektu systemowego. [w:] Kozłowski S., Kuśmierczyk J., Kamola M [red.] Bug. Rzeka która łączy. Ekologiczny Klub UNESCO - Pracownia na Rzecz Bioróżnorodności, Piaski. p. 93-101. 20. Świerkosz K. 2004. Dane niepublikowane (unpublished data). 21. Świerkosz K., Krukowski M., Dunajski A., Bańkowski J. 1999. Waloryzacja ekologiczna lasów doliny Górnej i Środkowej Odry cz. I. Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju. Wrocław, Msc. 22. URS/Scott Wilson 2011 Inwentaryzacja gatunków płazów i gadów wymienionych w II i IV Załączniku Dyrektywy Siedliskowej w obszarze kompensacji przyrodniczej inwestycji: "Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego w zakresie zadań pozostających w kompetencji Regionalnego Zarządu Go 23. URS/Scott Wilson 2011 Inwentaryzacja gatunków ssaków (bez nietoperzy) wymienionych w II i IV Załączniku Dyrektywy Siedliskowej w obszarze kompensacji przyrodniczej inwestycji: "Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego w zakresie zadań pozostających w kompetencji Regionalnego Z 24. Żuk K. 2011 Raport z inwentaryzacji gatunków bezkręgowców z Załącznika II i IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG w międzywalu Odry na odcinku Raków - Brzeg Dolny 25. Badania GDOŚ 2012 (zgniotek cynobrowy) 26. Zajac Tomasz, Brzezińska Agata Via Naturae Rozmieszczenie i liczebność populacji bobra europejskiego i wydry na terenie województwa dolnośląskiego, Wrocław 2012

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska Al. Jana Matejki 6 50-333 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.wroclaw.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Widawy PLH020036 Link: https://edzienniki.duw.pl/legalact/2014/1687/
	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia

16 marca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Widawy PLH020036

Link: <https://edzienniki.duw.pl/legalact/2018/1396/>

☐ Nie, ale jest w przygotowaniu

☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020036

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)